

DEN NORSKE KIRKE

Orkdal kirkelige fellestråd

Sak 16 / 18

Handlingsplan for 2019-2022

Vedtak:

Følgende Handlingsplan for 2019 – 2022 vedtas:

Handlingsplan 2019-2022				
1	Geitastrand kirke	Skifte av utvendig kledning, takrenner og nedløp; reparasjon av piper, inspeksjon av taket/innfesting av takskifer	2.700.000	<p>Sommeren 2018 ble det utført Tilstandsanalyse med rapporter for alle kirkene og Den gode hyrdes kapell. Denne rapporten viste at etter 2008, da tilstandsrapportene fra Multiconsult ble laga, er det utført mye reparering-/restaureringsarbeid ved kirkene i Orkdal.</p> <p>Kirka som «er igjen», etter det rapporten sier, er utvendige arbeider ved Geitastrand kirke. Det hadde vært flott om Geitastrandkirka også kan framstå fin og nyrestaurert før en går inn i den nye Orkland.</p> <p>Av effektivitetsgrunner, foreslås det at disse tiltaka blir gjort i samme prosjekt. Dette for å slippe at rigg må settes opp to ganger, f.eks.</p>
2	Moe kirkegård	Kalking av plastgraver	500.000	<p>Ved kalking av graver er det betydelige riggekostnader. For at noe arbeid skal gjøres, er det nødvendig med et visst volum. Ved Moe kirke er det størst behov for at graver blir frigitt til gjenbruk.</p>

				For 500.000 kr, i tillegg til de 100.000 som er satt på et fond til formålet, kan en få kalka i overkant av 100 graver.
3	Moe kirkegård	Prosjektering og opparbeiding av nordre del til urnelund, navna minnelund og kistegraver	800.000	Ved Moe kirke er det ikke urnelund. I de senere år er det flere bisettelser ved Moe kirke, med tilhørende urnenedsettelse. Da er det behov for en urnelund. Det har vært etterspørsel etter Navna minnelund her, også. Det er få nye kistegraver disponible på Moe, så det er behov for å få regulert/ opparbeid flere.
4	Orkanger kirkegård	Prosjektering og omregulering av kirkegården	200.000	Planlegge hvordan kirkegården ved Orkanger kirke kan bli som urnekirkegård. Dette kreves for at kirkegården kan omreguleres. Godkjent omregulering trengs for at nødvendig arbeid kan settes i gang. Første steg for å få utvida gravplasskapasiteten på Orkanger
5	Orkdal kirke	Kalking av plastgraver	2.000.000	Ved Orkdal kirkegård er det ca 950 graver fra plastperioden. Etter ny gjennomgang mener vi at det er her behovet er størst i og med at det gravlegges flest her (ca. 50%). Det trengs raskere økt kapasitet. Beløpet på 2mill. gjør at ca. 400 graver kan behandles. For plastgraver på alle kirkegårdene – se kommentarer under tabellen
6	Moe kirkegård	Kalking av plastgraver	2.100.000	Ved Moe kirkegård er det i ca 410 graver fra plastperioden. Moe kirkegård er der det er

				færrest oppmålte nye kistegraver, så det er behov for å gjøre allerede eksisterende graver tilgjengelig.
7	Alle kirkegårdene	Minilaster	300.000	En minilaster effektiviserer arbeidet med å fylle ut hull-, jevne ut groper på kirkegårdene. En slik investering fører til at mer slikt arbeid kan gjennomføres
8	Den Gode Hyrdes kapell	Graving rundt murene / drenering, inkl oppjustering av trapper. Sanering av oljetank, uttørking av kjeller og skraping og maling der, forlengelse av taknedløp, utlufting av kjeller.	500.000	<p>Dette er et av de tiltaka som sto i Multiconsultrapporten fra 2008 som ikke er blitt gjort. I Rapporten fra on er det dette tiltaket som har høyeste prioritet ved Den gode hyrde. On foreslår også sanering av gammel oljetant. Dette er effektivt å gjøre samtidig med det andre gravearbeidet.</p>
9	Moe, Orkanger og Geitastrand kirke	Intelligent og brukertilpassa kirkebyggstyring i alle kirkene	350.000	<ul style="list-style-type: none"> • Bedre oversikt over – og kontroll med oppvarminga av bygg • Bedre vedlikehold av kunst, orgel og bygg
10	Den Gode Hyrdes kapells kirkegård	Kalking av plastgraver	2.600.000	Behandling av alle plastgravene som er ved gravplassen; i alt rundt 510 graver.
11	Orkdal – og Geitastrand kirkegårder	Kalking av plastgraver (behandling av leirgraver)	3.200.000	Behandle de resterende ca 540 gravene ved Orkdal kirke, og de ca 140 gravene ved Geitastrand kirke. Ved Geitastrand kirke kan det være aktuelt å kalkbehandle og skifte ut masse i leirgravene. Dette kan dreie seg om ca 30 graver, samt utskifting av masse på ca 60 graver

12	Moe, Orkanger- og Geitastrand kirker, og Den gode hyrdes kapell	Overrislingsanlegg	6.000.000	Kirkene er betydelige lokale kulturskatter. 3 kirker og DGH kapell er trekirker. I disse bygg er det særlig behov for overrislingsanlegg. Ved de par siste brannvern rundene har behov for overrislingsanlegg vært anført fra brannvesenet.
----	---	--------------------	-----------	---

Fellesrådet er glade for at Orkdal kommune har satt av kr 100.000 i fond til bruk for behandling av plastgraver ved kirkegårdene i Orkdal. For at tiltakene skal bli iverksatt, er en avhengig av at vesentlige bevilgninger fortsatt blir gitt. Om kommunestyret ikke ser seg råd for å fullfinansiere kalking ved deler av -/ en kirkegård, oppfordres dem til å sette av flere midler til et fond til kalking av plastgraver.

Grunnen

På 1950-tallet begynte et begravelsesbyrå i Oslo å bruke plast inni kistene. I denne perioden krevde gravferdsetaten i Oslo at plast skulle brukes i kister. Dette skulle få store konsekvenser for gravferdsmyndighetene i store deler av landet. Det man ikke tenkte på, var at plastsvøpte kroppene førte til en «hermetisering». I løpet av den tida som er gått siden disse ble satt ned, er selve kisten blitt nedbrutt og kompostert, mens plastsvøpet ligger uberørt.

Mangelfull nedbryting av plastgraver oppleves som svært belastende for mange etterlatte. Det kan i seg selv virke belastende å vite at det i gravstedet en har festet, vil ligge en plastgrav i uoverskuelig framtid.

Gravene blir ikke omdannet, og kan da ikke gjenbrukes til kistegravlegging. Det vil si at mange graver/ og da tilsvarende store arealer blir liggende ubrukt. Dette krever snarere utvidelser av gravplassene, som medfører unødvendig store arealer og da større driftsutgifter.

Plastgravene kan benyttes til urner.

I Orkdal er det blitt brukt plast i gravene. En antar at plastperioden her er: 1960-1984. Dette tilsvarer i ca 2000 graver. Det siste året har det kommet fr<m nye opplysninger som sier at plastperioden varte lenger enn tidligere antatt. Tidligere hadde en regna med t.o.m 1980. Sikre informanter sier at plast ble brukt i kistene i Orkdal i alle fall i 1983. På grunn av dette, er det valgt å utvide perioden til ut 1983

I de seinere år har et norsk firma utvikla en metode for å omdanne disse gravene. Metoden ble godkjent av departementet i 2008. Leska kalk, luft og vann blir sprøytta inn i gravene. I Oslo og Trondheim har dette blitt gjort i flere år. Når gravene blir behandla kan de gjenbrukes etter i underkant av et år.

Argumenter for kalking:

- Ingen ervervskostnader for nye arealer
- Ikke økte kostnader på drift og vedlikehold av utvida gravplass
- Investering i utvidelser kan reduseres eller forskyves fram i tid
- Pårørende kan fortsatt forholde seg til den gamle graven
- Kostnadene på ren kalking av plastgraver ligger på ¼ av en kistegrav, og tar en med alle andre kostnader (sjå under på «Økonomi») snakker vi kanskje om 1/8 av et nytt anlegg.

Økonomi:

Pr grav

Kalking eks moms: ca 4.750.

I tillegg kommer riggkostnader

- Nye kirkegårder med masseutskifting: kr 16.000 – 20.000
- Ervervskostnader: ?
- Ikke økte kostnader på drift og vedlikehold av nytt anlegg. Vedlikehold av eksisterende gravplasser er beregna til ca kr 1.000 /grav/år
- Dette innebærer en nedbetaling av investeringer på 7,5 år i form av sparte driftskostnader hvert år framover
- Investeringer i nye anlegg kan reduseres og forskyves frem i tid

Alle kirkegårdene i Orkdal har behov for slike tiltak. Det er ikke kapasitet til å behandle alle på samme år. På den annen side; - en må ha et minimumsantall graver som skal behandles når en først skal gjøre det.

Samtidig har fellesrådet en såpass liten administrasjon at det er ikke kapasitet til å administrere dette arbeidet lenger enn inn til maks 4-500 graver. Alle festere må kontaktes i forkant for å gi tillatelse til kalking. I tillegg kan det være praktisk å ta en kirkegård i gangen. Ved Orkdal kirke er det såpass mange plastgraver, at de med fordel kan fordeles på flere år.

I handlingsplanen er det ikke tatt med kalkbehandling av gravene ved Orkanger kirkes kirkegård.